
Dobák Miklós

Jó napot kívánok, Daban Horz, adjon Isten!

Sok szeretettel köszöntöm a jászsági és kun falvak küldötteit, az e vidékről elszármazottakat, s minden kedves vendégünket.¹

Kevés olyan megtiszteltetés érheti az embert, mint az, hogy saját földjei előtt méltathatja e szép ünnepünknek, a Redemptiónak a jelentőségét, s a mának szóló üzeneteit. Kérem, ne várjanak magasröptű közgazdasági, társadalomtudományi eszmefuttatásokat tőlem, sokkal inkább egyéni érzéseimet szeretném Önökkel megosztani. Hiszen bármilyen életpályát is fut be valaki — otthon, ha hazatér, egy kicsit visszaváltozik azzá, aki volt. Azzá a „jász” gyerekké, aki itt született és nevelkedett, itt fürdött a Zagyvában együtt az iskolatársaival, s aki most is ugyanolyan tisztelettel tekint a jelenlévő szüleire, nagynénjeire, nagybátyjaira, s tanáira -akik nemcsak nekem, hanem valamennyi itt felcserepedő lánynak és fiúnak életre szóló útmutatást adtak -, mint 30-40 évvel ezelőtt.

Sokszor elgondolkodom azon, hogy milyen nagyszerű érzés jásznak lenni úgy, hogy közben a magyarságomra is büszke lehetek. Nekünk megadatott, hogy származásunkat nem megtagadva a magyar nemzet integráns részei lehettünk az elmúlt századokban. S akár a jász Himnuszt, akár a magyar Himnuszt hallgatjuk, úgy érezzük, hogy mindkettő a miénk. S hál' Istennek így van ez időseknel, fiatalabbakkal egyaránt. A ma reggeli szentmise - amelyen az Apát úr, aki a Jászság szülötte, rendkívül gondolatgazdag beszédet tartott - jó példa erre. Egy padban ültem egy nyugdíjas tanárral, aki sok kis jász gyereket indított el a pályáján, s amikor a mise végén elénekeltük a Himnuszt, könnyes szemmel egymásra néztünk, s mindketten arra gondoltunk, hogy a Redemptio ünnepe és a magyar Himnusz szervesen egybetartozik. E történelmi viharokban edzett kis nép megőrizte identitástudatát a mai napig, s helyet talált a magyar hazában is; megbecsült részei lettünk a magyar nemzetnek az elmúlt évszázadokban. Pedig nem genetikai, nem vérségi alapon vagyunk magyarok - sokkal inkább hitünk szerint, lelkünkben, cselekedeteinkben. S ha igaz az, amit Györffy István, a híres néprajzkutató mond, hogy „a magyarság nem test, nem vér, hanem lélek kérdése”, akkor mi bátran magyarnak vallhatjuk magunkat.

Sokat gondolkodtam azon, hogy vajon minek köszönhetjük, hogy évszázadokon keresztül meg tudtuk őrizni az identitástudatunkat, s egyben megbecsült részei lehettünk hazánknak. Két dologra tudnám ezt visszavezetni: a függetlenségre és szabadságvágyra, illetve a gazdasági önállóságra. E két olyan érték vezérelte a jászokat az elmúlt századokban, amelynek eredményeként megmaradtunk, s a magyar nemzet megbecsült részeként büszkék lehetünk származásunkra. Mit is jelentett a szabadság, függetlenség és a gazdasági önállóság az elmúlt évszázadokban? Gondoljuk csak végig: hány évig kellett kuporgatni, s áldozatokat vállalni azért, hogy 1745. május hatodikán közel hat-százezer rénusi forintot kifizethessünk a szabadságunkért. Óriási volt ez az összeg, a kincstár jelentős bevétele kötődött a Redemptióhoz. Sokan megszenvedtek érte. S az az önállóság, amit a jászok a pénzükkel kivívtak, később is drága kincs volt. Ha kellett pénzzel, ha kellett fegyverrel vigyáztunk a szabadságunkra. A függetlenséget és a szabadságot azonban hosszú ideig nem lehet fenntartani megfelelő gazdasági alapok, gazdasági önállóság nélkül. Csak az képes megőrizni függetlenségét, aki nem szorul másra, nem kolduskenyéren és segélyeken él, hanem képes megteremteni a maga létfeltételeit. Ez mindig kulcskérdés és vezérlő érték volt a jászoknál. Letelepedésünk után a nomád állattartásról, illetve a pásztorkodásról áttértünk a földművelésre. Képesek voltunk — még ha egy nap egyszer is ettünk — töröknek és Habsburgnak megfizetni a szabadságunkért. De gondoljanak a 20. század viharaira. Még a legkritikusabb helyzetekben is voltak szerény tartalékaik az emberek-

---

¹ A Jászok Találkozásán elhangzott beszéd

nek, a padlás-besöprések időszakában sem éheztek az emberek. S az első lehetőségeket kihasználva már fóliasátrak bukkantak fel a hatvanas évek kolhoz-világában is.

Függetlenség és gazdasági önállóság. Ez a Redemptio tanulsága. E két érték egyensúlyban tartása azonban nem olyan egyszerű feladat. Évszázadokon keresztül csak józansággal és önmérséklettel tudtuk ezeket az értékeket megvalósítani. Józanság és önmérséklet fontosságára hívta fel a figyelmet az 1745. július. 11-13-án a Jászkun kerületek házában megtartott közgyűlés is: „Józanok legyetek és vigyázzatok!”. S tényleg elmondható, hogy népünk soha nem tartozott az értelmetlenül virtuskodók, vagy a szélsőségesek közé, miközben sohasem voltunk gyávák.

Mi még a Redemptio tanulsága, mit üzen a mának?

- Összefogás és szolidaritás. E nélkül egy nép nem képes átvészelni a történelem viharait. Jóleső érzés most is végignézni az ünneplő közönségen, a jász és kun falvak küldöttein. Bízom benne, hogy ilyen jó az összetartás a hétköznapokon is. Összefogás és szolidaritás a jövő évezred kihívása is.

Mi az amit még üzen a Redemptio?

Azt - s erre már korábban is utaltam -, hogy a magyarság nem bőr, nem szín, nem gének és vér kérdése önmagában, hanem hit, becsület, tisztesség és erkölcs kérdése. Hiszen ki mondhatja azt, hogy ki az igazi jász, a kun és magyar? Azt gondolom, hogy az a fajta identitástudat, ami bennünket jellemez, az nem a bőrünk, nem a színünk, talán nem a fajunk alapján határozható meg, hanem erkölcsünk, hitünk és lelkünk alapján.

Mit jelent még a Redemptio a mai jászoknak?

Újra csak Győrffy Istvánt, a nagy tudóst idézem: „A Redemptio a haladás szükségszerűségének a felismerése. A hagyomány nagy nemzetfenntartó erején kívül szükségünk van a magas fokú művelődés minden vívmányára.” Nemcsak a múltban kell tehát gondolkodnunk; a Redemptio a haladást és a hagyományt együtt hordozza magában. A hagyomány megtartásával a modernizációra és új műveltségi formákra van szükségünk nekünk is jászoknak, kunoknak, hogy újra méltó tagjai lehessünk a fejlett Európának. Annak az Európának, aminek több mint ezer éve tagja a magyar nemzet, s csak az elmúlt időszak történelmi viharai szorítottak minket a perifériájára. Emelt fővel, büszkén kell újra a helyünket megtalálni a fejlett civilizációk körében, s nem küszöb alatt, leszegett fejjel bebújni az európai házba. Ehhez azonban, a hagyományaink megtartása és tradícióink megbecsülése mellett szükség van arra, hogy valóban nyíljanak ipari parkok, legyenek új beruházások, virágozzék egy korszerű mezőgazdaság. Legyenek kiművelt emberfők, okos jász fiatalok, akik már több nyelven beszélnek, képesek szót érteni Európa más országainak fiataljaival. Tradíció és haladás együtt, ez adhat garanciát arra, hogy hosszú távon is életképesek maradnak a jászok, a kunok, a magyarok. Bízom benne, hogy az elmúlt hétszáz-nyolcszáz év csak kezdete volt a jászok történetének, s Magyarország és a Jászság együtt egy olyan útra tér, ahol boldog jász falvak virágoznak.

A fejlődésben, s a rohanó világban azonban nagyon kell vigyázni a kis közösségeinkre, emberi- baráti kapcsolatainkra. Arra, hogy a szatellitek és informatika világában meg tudjuk tartani emberi arcunkat. A hatvanas évek végén Nagy Lászlót, a zseniális népköltőt megkérdezték, hogy mit üzen az embereknek a következő évezredre. Ő így válaszolt: „Ha lesz még emberi arcuk — csókolom őket”. Én nagyon remélem, hogy nekünk, jászoknak, kunoknak lesz még emberi arcunk a jövő évezredben is.